

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; felévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó lapfőigazgató:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.

Telefon: 14.

Erdély az erdélyieké, Székelyföld a székelyeké.

— Irta: Dr. Csibý Andor. —

Az amerikai Monroe szenátor állította fel azt a már szállóigévé vált elvet, hogy: „Amerika az amerikaiaké.”

Ezt a közismert Monroe-elvet az idők folyamán igen sok nemzet tette a maga igazságává is, s legutóbb — nem először és nem utóljára — Vajda-Voevod Sándortól hallottuk a jászi nemzeti-parasztpárti nagygyűlésen, hogy „Erdély az erdélyieké!”

Amint Monroe szenátorból Amerika gazdasági életének az idegen inváziótól való megvédése váltotta ki elvét, épenugy Vajdának is az erdélyi Monroe-elv felállítására az impulzust az a regáti invázió adta meg, amelynek folytán a kormány Erdély valamennyi hivatalát és pozícióját regátiakkal tölthette be, ezáltal illuzóriussá téve a mindennapi betevő falatot az erdélyi románság részére épen úgy, mint ránk kisebbségekre nézve, akikre fokozott sullyal nehezedik még az államnyelv nem kellő elsajátítása is.

Igaz, hogy a kormány részéről a regáti invázió nemcsak az volt az oka, hogy a maga embereinek kenyeret adva önmagát erősítse, hanem az a bizalmatlanság is, mellyel az erdélyiekkel szemben viseltetik s amely bizalmatlanságot — különösen politikai tekintetben — az erdélyi nemzetiipártnak szintén módjában van lépten-nyomon tapasztalnia.

Hiszen mindennap hallhatjuk Maniúék felé kiáltani, hogy regionálisták, sőt annyira mennek bizalmatlanságukban, hogy még Budapest felé kacsintgatással is megvádolják.

A regáti politikai pártoknak az erdélyiekkel szemben való ezt a bizalmatlanságát a regáti és erdélyi mentalitás közötti áthidalhatatlan különbségben meg tudjuk érteni, de semmikép sem tudjuk megérteni faj- és hazahűség szempontjából azokkal szemben, akik az ő fajhűségükről eddig különösen a magyar imperium idején nem egyszer levizsgáztak.

Ismerve és tudva tehát Erdély és a Regát közötti ezt az áthidalhatatlan űrt, amelyet a mostani parlamenti ciklusban Vajda Sándor kizárása folytán az erdélyi románság vérgigéjével még jobban kimélyítettek, meggyőződéssel állíthatjuk, hogy az erdélyiek kormányrajutását a regáti politikai pártok — eltekintve gazdasági hegemóniájuk elvesztése feletti félelmüktől — minden eszközzel, talán még fegyveres erővel is készek megakadályozni, mellyel szemben az erdélyiek kormányrajutási törekvése is már nem maradhat meg a rendes parlamenti küzdelem határai között, hanem szenvedélyes

A gyász utóhangjai.

A Görög Joachim halálával bennünket ért veszteség még fájó sebünk. Az ilyen veszteségen nem egykönnyen tér napirendre az ember s a nyílt sebből csak lassan lesz forradás, amely azonban még mindig érzékeny és a legkisebb érintésre is sajgón reagál.

Gyászunkban, tudtuk mindig, nem voltunk egyedül. Egész Erdély magyarsága velünk érzett, velünk gyászolta nagy emberünket, akit tragikus véletlen folytán egyik napról a másikra veszítettünk el.

A Magyar Párt gyergyói intézőbizottságához az általános gyász kifejezésekképpen érkezett részvétnyilatkozatokból közöljük a következőket:

Az Országos Magyar Párt aradi tagozata.

Az Országos Magyar Párt Csikmegyei Intézőbizottságának

Gyergyószentmiklós.

Mélyen meghatva vettük az Önök kiváló elnökének, Főtisztelendő Görög Joachim kanonok elhunytának lesújtó hírét. — A romániai egész magyarságnak egyik nagynevű vezéralakja volt a megboldogult, s így mi is, az aradi és aradmegyei magyarság, őszinte lélekkel, kesergő szívvel osztozunk az Önök nagy fájdalmában s érezzük azt a veszteséget, amely mindnyájunkat sújt.

Az ő szelíd lelke, nemes alakja s tündöklő vezérszellemi felejtethetetlen marad előttünk. Testvéri gyászos üdvözléssel az aradi és aradmegyei Magyar Párt nevében
Aradon, 1928. február 14-én.

Bécezi Sándor s. k. Dr. Barabás Béla s. k.
főtákar. elnök.

Az Országos Magyar Párt Székelymegyei és Nagyszebeni Tagozata.

Az Országos Magyar Párt Csikmegyei Intézőbizottságának.

Gyergyószentmiklós.

Mély megdöbbenéssel és igaz magyar szívünk legmélyebb fájdalommal értesültünk arról a nagy, megmérhetetlen veszteségről, mely a csikmegyei magyarságot, sőt egész magyarságunkat sújtotta Görög Joachim országos ismert és minden magyar testvérünk által nagyrabecsült vezető egyéniségének váratlan elhunytával.

Törhetetlen magyar érzelmei, lángoló fajszeretete páratlan ügybuzgalma szerénysége

dacára összmagyarságunk egyik legkiválóbb vezérévé avatta, s azért elszorult szívvel bár, de át tudjuk érezni azt a nagy veszteséget, melyet elhalálózása hozott.

Midőn az érzelmeinket kifejezzük, egyuttal tolmácsoljuk szívünk legmélyéből jövő legőszintébb részvétünket, kérve az Egek Urát, hogy adjon vigaszt a nagy csapásra, s engedje meg, hogy az elhunytak fenkölt lelke világító fáklyaként loboghasson a vezérét vesztett magyarság előtt, és izzó magyarsága tündöklő példaként lebegjen Csikvármegye és egész magyarságunk előtt nemes tettekre buzdítva mindnyájunkat minden időben.

Igaz részvétünk újabb kifejezésével maradtunk magyar testvéri üdvözléssel:
Nagyszeben, 1928. febr. hó 11-én

Bicskey s. k. Dr. Görög Ferenc s. k.
alelnök. titkár.Az Országos Magyar Párt
Nagytekintetű Csikmegyei Intézőbizottságának
Gyergyószentmiklós.

Mély megdöbbenéssel értesültünk magyar ügyünk kiválóságának és nagyérdemű egyházi férfinak Görög Joachim kanonok urnak korai szomorú gyászos elhunytáról.

Igaz részvéttel osztozunk abban a mély és ges fájdalomban, amelyet nemcsak Csikvármegye, hanem egész Erdély magyarsága érez a pótolhatatlan veszteség fölött.

Emlékét híven megőrizzük és nemes egyéniségét követendő példaként állítjuk az életbenmaradottak elé.

Mély tisztelettel:

Dr. Vetzák Ede s. k.,
az Országos Magyar Párt
nagykárolyi tagozatának elnöksége.

Aut. Orth. Izraelita Hitközség Gheorgheni.

Az Országos Magyar Párt gyergyószentmiklósi tagozata tekintetes Elnökséghez.

Gheorgheni.

Görög Joachim kanonok ur, az Országos Magyar Párt gyergyószentmiklósi tagozata elnökének halála alkalmával fogadjuk a tekintetes Elnökség a gyergyószentmiklósi és vidéki összes izraelita vallású hívek nevében általunk tolmácsolott legmélyebb és legőszintébb részvétünket.

Gheorgheni, 1928. február 9-én.

Elnök:
Halász Adolf s. k.Jegyző:
Blum s. k.

kitörésekben keres magának utat, mint például a legutóbbi fogarasi választásoknál is.

Az erdélyieknek ez a politikai visszaszorítása nagyon természetesen kihat az erdélyi román intellektuelek gazdasági elhelyezkedésére is s most szomorúan kell tapasztalnia, hogy abban az Erdélyben, amelynek az anyaországhoz leendő csatolása kiharcolásáért annyit szenvedtek, annyit küzdöttek, a regátiak szemében szinte már „nem kívánatos elemekké” váltak, akiknek a mindennapi kenyérért épp úgy kell most is harcolniuk, mint — szerintük — a magyar imperium idején, amikor a mindenkori magyar kormány előrehaladásuk elé mindenféle akadályt gördített.

Vajda tehát, mikor felállította az

erdélyi Monroe-elvet, nemcsak politikai szempontokra nézett, hanem gazdaságiakra is, mert hiszen az erdélyi románság intellektueljei számára is illuzóriussá vált az a bizonyos keserű mindennapi kenyér is, amely annál bizonytalanabbá válik, minél több intellektuelt fog az idők folyamán magából kitermelni.

Vajda-Voevod Monroe-elve tehát, hogy „Erdély az erdélyieké” nem egyéb, mint annak a követelése is, hogy: „kenyeret az erdélyieknek!”

S ha figyeljük az erdélyi románság ezen heroikus küzdelmét a regáttal szemben, önkénytelenül elénkbe toltul a kérdés, hogy: ha az erdélyi románság is érzi visszaszorítását és inferioritását a regáttal szemben, akkor mit szólunk mi erdélyi kisebbségek,

akik irtózatossá kinnal neveljük fel gyermekeinket csupán azért, hogy tanulmányaik végeztével állástalanul, vagy képzettségüknek nem megfelelő alantas állásban szaporítsák az elkeseredett és önmagukkal meghasonló szellemi proletárok számát.

A mi szellemi és gazdasági visszasszorításunk nálunk már egyenesen faji kérdéssé vált az által, hogy fiainknak nem lévén biztosítva még a létminimumuk sem, a családalapítás reménye is csak utópiává válik.

Faji önvédelmünkben kifolyólag tehát fel kell nekünk magyaroknak is állítanunk a magyar Monroe-elvet, hogy miután elhelyezkedésünk elsősorban csakis a magyar, így a székelyek lakta területre terjedhet ki, épen úgy, amint „Erdély az erdélyieké”, azon belül a „Székelyföld is a székelyeké” kell hogy legyen.

Ezt a székely Monroe-elvet a Magyar Pártnak is programja egyik sarkalatos pontjává kell hogy tegye.

A borszéki közbirtokosság közgyűlése.

A borszéki közbirtokosság elnökségétől vettük s készségesen közöljük alábbiakat:

„Borszék közbirtokosságának közgyűlése” cím alatt a „Székely Szó” 5. számában megjelent közleményre közbirtokosságunk elnöksége ugyan a „Székely Szó” 6. számában helyreigazítást kért illetve közölt, amelyben „egyelőre — addig is, amíg a Szárhegyen nov. 29-én megtartott közgyűlés hitelesített jegyzőkönyvét a részletekre vonatkozólag is közzéteheti — elnökség kénytelen kijelenteni, hogy a közgyűlésről szóló közleményt tendenciózusnak tartja, mert abban nemcsak a fürdővállalatnak írásban beadott s a közgyűlésen eredetiben szó szerint felolvasott ajánlata lényegében nem a valóságának megfelelően lett közölve, hanem az elnökség előterjesztéseit s az azokra történt felszólalásokat s elnökség választát sem hűen adja elő.”

Ezen helyreigazító nyilatkozatunk alapján szükségesnek tartjuk, hogy a következő kiegészítő megjegyzéseinket közöljük:

Az elől jelzett közgyűlés jegyzőkönyve hitelesítésének megtörténtét birtokosság jegyzője február 13-án tartott igazgatósági gyűlésen jelentette be. A közgyűlés jegyzőkönyvének egész terjedelmében való közzétételét igazgatóságunk — figyelemmel a lap kereteire — nem tartotta szükségesnek, annál inkább, mert hiszen a közgyűlési jegyzőkönyveink betekintése minden birtokostársnak, de bárki más érdeklődőnek is elnökségünknel rendelkezésére áll.

Ezen hitelesített jegyzőkönyv szerint tehát jogosan tartja elnökségünk tendenciózusnak azt a tudósítást, mely a „Székely Szó” 5. számában jelent meg, mert ezen tudósításban leközlött összes, dr. Szini János tiszt. elnök ur által tett felszólalások közül a közgyűlés csak az igazgatóság javaslataival azonos indítványt és a 152 villatelek ügyében tett felszólalást tartotta határozathozatalra alkalmasnak.

Ellenben a közgyűlésről szóló tudósításban részletesen tárgyalt többi összes felszólalásokra; nevezetesen a Főkut forrásfoglalási munkálataira vonatkozólag felvetett felelősség kérdésére, az igazgatóság munkaadmánya, dr. Szádeczky Gyula professzor főgeológus ur szakértői működésére, a Bánffy-erdő fakitermelési engedélyének megszerzésére s az árpáskerti birtokossági lakás építése és költségeire vonatkozó bírálatok felett a közgyűlés napirendre tért, mert azokat még tárgyalás alapjául sem fogadta el.

De nem is tehetett mást, mert hiszen a forrásfoglalási munkálatok során elnökség vonatkozó jelentését az akkori kettős igazgatóság, majd később a közgyűlés tudomásul vette. Jótanácsosa véleménye alapján a szerződésszegés tényét megállapította s azt fürdővállalattal 31/926. szám alatt közölte. A forrásfoglalási munkálatok szakszerűségének elbírálására pedig köteleességszerűen az „Egyezség”-ben előírt szakértő geológust hívott meg, ki a munkálatok folytatását szakvéleményében birtokosságra előnyösnek véleményezte. Lehet-e ezek után másfél évvel most arról beszélni, hogy „elnökség mulasztást követett el”, mert „az lett volna kötelessége, hogy a munkálatot azonnal beszüntesse s így saját felelősségét tolta oda az esetleg előállott károkért”? Hát ha beszünteti a munkát, mi lett volna a felelősség kérdésével? Tekintettel arra, hogy szakértő geológus a munka folytatását véleményezte? Hova „tolta” volna elnökség a felelősséget az előállott károkért? Elnökségünk, illetve igazgatóság nem egé-

szen egy évi munkaeredményéről szóló bírálatot figyelembe se vette; hiszen ugyanazon közgyűlésen jelentékeny munkaeredményekről számolt be. Ezért dicséretet, de még elismerést sem vár. Azt azonban jogosan elvárhatja, sőt megköveteli, hogy munkája önzetlenségét s az ügyek vezetésében jóhiszeműségét senki kétségbe ne vonja s pillanatnyi előnyökért a közbirtokosokat a vezetőség ellen ne hangolja. Egyáltalában különösnek találja elnökségünk dr. Szini János tiszt. elnök urtól ezt az indokolatlanul szigorú, igazságtalan bírálatot. És itt önként vetődik fel a kérdés: Igazságosnak találna-e a tiszteletbeli elnök ur, ha valaki a mostoha viszonyok figyelembe vétele nélkül — a szerencsétlen Fekete-féle bérlet óta — tehát több, mint 20 év óta működő régi elnökséget tenné egyedül felelőssé azért, hogy eljuttatta a közbirtokosságot ahhoz az „Egyezség”-hez, amelyet 1924-ben kényrekegyre megkötni kellett; amely „Egyezség” — s ezt hangsúlyozzuk — jogilag kiválóan értékes, de anyagilag csak morzsákat juttat haszonbérképpen a közbirtokosságnak?

Feltűnés elkerülése végett nem említettük elsőnek a dr. Szádeczky Gyula professzor főgeológus urra vonatkozó bírálatot. Annak elhangzását, sajnos, nem állott módunkban megakadályozni. Meglepetésünk oly teljes volt, hogy szóhoz sem juthattunk. Hogyan? Hiszen az agrárkiszajátítások során a birtokosság legnagyobb megszorultságában a tiszt. elnök ur, mint fun-gens elnök Szádeczky urat hívta meg szakértő geológusnak a források vízkörnyékének mentesítésére szükséges szakvélemény megadására! Vagy talán most azért nem tartja szakértőnek, mert az új elnökség is őt hívta meg? Lám pedig mi csak követtük a nemes példát. Egyébként is szabályszerűen jártunk el, mert az „Egyezség” VIII. Cikk 2. bekezdésében foglalt előírás szerint a „forrásoknak bármilyen meg-bolygatásánál” szakértő geológus (vagy forrástechnikus) véleménye kérendő ki. Kétszeres kötelességünk tehát, hogy itt kijelentsük azt, hogy a hitelesített jegyzőkönyv szerint a közgyűlésnek egyetlen tagja sem azonosította magát a bírálattal — ezt helyeslő egyetlen szó a közgyűlésen el nem hangzott. Bár Szádeczky Gyula professzor, főgeológus urnak sem a mi, sem más védelmére nincs szüksége, mert tiszteletreméltó nagy tudása s európai viszonylatban is elismert tekintélye oly magasan áll, hogy hozzá az ilyen kiszólás fel nem érhet; — szóvá tettük csupán azért, hogy a hálátlanság vádját elhárítsuk magunkról, mellyel jogosan illethet, mert felkérésünkre a legnagyobb készséggel sietett támogatásunkra akkor, amikor nagy súly-lal bíró véleményére szükségünk volt.

Arra a felszólalásra, hogy a Bánffy-erdő fakitermelési engedélyének megszerzéséhez csupán a gazdasági terv elkészítésére van szükség, — itt csak annyit jegyzünk meg, hogy elnökségünk a legközelebbi közgyűlés alkalmával módot fog találni arra, hogy — a közbirtokosság érdekeinek sérelme nélkül — a közgyűlés tudomást szerezzen arról, hogy milyen ajánlatokat milyen feltételek mellett, kiknek a közvetítésével tárgyaltunk le.

Az árpáskerti tisztviselői lakás építési költsége s állékonyságára vonatkozó felszólalást csak kuriózumként említjük meg, arra nézve, hogy milyen tónusban történt a bírálat. Felszólaló „ugy látja, hogy pár év alatt (az új épület) a földbe fog süllyedni” (sic) „s igen soknak

találja az összeget, amibe került.” Egy — nagy részben szilárd anyagból — szakértő építész terve és építésvezetése s a közbirtokosság igazgatósági tagjának állandó ellenőrzése mellett épült lakóházról tárgyi okok, adatok felsorolása nélkül jóslatszerűen lehet kimondani azt, hogy az el fog süllyedni és hogy sokba került? Ez objektív kritika? Amikor közvagyonból elszámolásra kötelezett befektetés történik.

És jellegzetesen sajátos, hogy míg az itt felsorolt felszólalásokra a közgyűlés tagjai higgadt megfontolással egyáltalán nem reagáltak, addig a 152 villatelek ügyében történt felszólalás után a felelősség kérdésében élénk megmozdulás támadt, mely határozatot provokált, melyben a régi elnökség felelőssége ki lett mondva. Erről azonban a börtöllu tudósító már nem emlékszik meg.

Meg kell még állapítanunk azt, hogy tudósító a Fürdővállalat világosan érthető ajánlatát önkényesen 4 millió lej befektetési összegben fixirozza, holott a Fürdővállalat a még hátralevő összes rekonstrukciós építkezések teljesítését ajánlotta fel és pedig összegre való tekintet nélkül.

Végül az itt tárgyalt közgyűlési tudósítást összehasonlítva a közgyűlésről felvett s hitelesített jegyzőkönyvvel, meg kell állapítanunk azt, hogy nem tesz jó szolgálatot a sajtó oly tudósítások ellenőrzés nélküli leközlésével, melyek alkalmassak arra, hogy a közbirtokosokat — a mai nehéz viszonyok mellett — öknélküli a vezetőség ellen hangolják s ez által a közbirtokossági érdekekre vonatkozólag káros hatásokat váltanak ki.

Ditró, 1928. febr. 20.

Borszéki közbirtokosság elnöksége

Czimbalmos,
jegyző.

Puskás,
elnök.

Terror dolgozott a Neamtu megyei mezőgazdasági kamarai választásnál is.

Tölgyes, február 22.

Folyó hó 20-án ejtették meg Tölgyesen, jelenleg Neamtu megye, a mezőgazdasági kamarai tag választásokat, mely választásoknál újra előkerültek a már megszokott választási metódusok. Erőszakoskodás, terror, megfélemlítés s ha kell verekedés is, nehogy a jámbor polgár érzése és meggyőződése szerint tudja gyakorolni jogait. Két lista indult harcra s természetesen a liberális jött be győztesen, mert amint megbízható tudósításunk ismerteti a tényeket, a kárhatalom most sem késett sorompóba lépni, hogy az eredményt biztosíthassa.

A Nemzeti Parasztpárt jelöltje Cojocăriu corbui lelkész meg kellett, hogy bukjon, mert választóit nem engedték az urnákhoz. Természetes, mert hiszen ha a választók leszavazhatlak volna, ismervé a nép meggyőződését és hangulatát, fölényes nagy többséggel győzött volna a Nemzeti Parasztpárt listája. Ujra elővettek az ismert trükkök közül egynehányat, mely már nem is lep meg senkit, hiszen majdnem minden választásnál kipróbált és bevált módszerek. Corbu (Békás) községben például meg lett állapítva a tifusjárvány és így a corbuiaknak nem volt szabad a községből kimenni. A borszék, béli bori választókat a felállított esendő kordonon egyszerűen nem engedték át, úgy hogy még közelébe sem juthattak a szavazó helyiségnek. Csak az volt átköszatható a kordonon, aki kipróbált és biztos liberális ember volt.

A feltétlen liberális erélyről kellett meggyőződni Dobreanu Demeternek is, aki kocsin igyekezett a község háza felé, hogy szavazati jogát gyakorolja, de mert úgy tudják róla, hogy nemzeti párti meggyőződésű, őt is feltartóztaták a csendőrkök, akik lefogták lovát és megállásra kényszerítették. Hosszas vitatkozás és szóváltás után végre lovai közé vágott és csak így jutott el a szavazóhelyiségbe.

A választáson leadott 78 szavazatból 57-et szedtek össze a liberális listára, míg 21 szavazattal a parasztpárti lista elbukott. Minden esetre túl szomorú, hogy ma, a béke tizedik esztendejében, még mindig a csendőrszorong, a

hatósági kényszer, megfélemlítés dolgozik s nekünk polgároknak meg kell elégedni azzal, ha a kirótt adót nagy nehezen kinyöghetjük. Most már láthatják a tölgyesiek is, hogy nem fenékgig tejfel.

HIREK.

— **A városi tanács aktivitása.** Dr. Benke Antal polgármester és dr. Nagy József városi ügyész a múlt héten Bukarestben jártak a kisorsajátított városi erdő visszaadása érdekében. Gyárfás Elemér szenátorral és dr. Wilder képviselővel együtt felkeresték a földművelésügyi minisztert, akinek átnyújtották a városi tanács által készített terjedelmes memorandumot. A miniszter meghallgatta a küldöttség kívánságait, megígérte, hogy a kérdést komoly tanulmány tárgyává fogja tenni és amennyiben kívánságaikat jogosaknak fogja találni, azokat teljesíti. Ez ugyan a mindenkori kormányok régismert elintézési módja, amellyel a kérelmezőket a miniszterek le szokták rázni a nyakukról, miután azonban Gyergyószentmiklós akciója egyáltalán nem elszigetelt jelenség, hanem sok más olyan város is van, amelyet az agrárreform annak idején minden cél és haszon nélkül tönkre tett, s amelyek most mind hangosan követelik jussukat, a kérdés komoly megoldásához is lehet remény. Az esetleges sikerben feltétlen nagy része lesz a városi tanácsnak és ügyesen megszerkesztett memorandumának, amely plauzibilis érvekkel, világosan fejt ki az ügy igazságát, s amelyet csak azzal a csökönyös rosszakarattal lehet talán meg nem érteni, amely megérteni semmit semmiképp sem akar. Kíváncsian várjuk, lesz-e eredménye a határozottan jól vezetett akciónak.

— **A szászhegyi Szentkereszt hadsereg tagozata** folyó hó 26-án, vasárnap este fél 8 órai kezdettel tartja szokásos havi műsoros estjét Márdirosz Gyula nagytermében. Műsoron szerepel: két szindarab, két monológ, egy szavalt, megnyitó és záróbeszéd. Az ünnepnek különös jelentőséget kölcsönöz, hogy a szászhegyi dalárda ez ünnepségen fog először a templom és iskola falain kívül szerepelni, előreláthatóan nagy sikerrel. Vidéki érdeklődők, amennyiben az ünnepségen való részvételüket Angi Balázs titkárnál előre bejelentik, fentartott helyekben fognak részesülni.

— **Reschner Gyula Gyergyóban.** Néhány év előtt huzamosabb ideig volt Gyergyó vendége Reschner Gyula, az ismert nevű festő és rajzoló művész. Közönségünk még igen jól emlékszik rá. Azóta, hogy elkerült innen, sok mindenben ment keresztül s művészete nagy fejlődést mutat. Pompás kis rajzkollekcijában Erdély sok neves emberének portréját vagy karikaturáját találjuk. Most pár napig Gyergyóban tartózkodik s a rajzkedvelő közönségnek rendelkezésére áll. Mindenki jól teszi, aki felhasználja ezt a ritka alkalmat, hogy önmagáról vagy ismerőseiről jó portrét szerezzen magának.

— **Eszperantista vizsgaünnepély.** Márc. 3-án, szombat este fél 9 órakor a központi román katolikus elemi iskolában a február hónapban tartott délutáni és esti eszperantó tanfolyamnak ötven növendéke fog vizsgázni. A vizsgaünnepén részt fognak venni kolozsvári és vásárhelyi eszperantista vendégek is. Természetesen helyi vendégeket, az eszperantó nyelv barátait, szívesen fogja látni a helyi Eszperantó Klub vezetősége a vizsgaünnepén.

Itt említjük meg, hogy március hó 5-én, hétfőn új tanfolyamok kezdődnek: délutáni kurzus a fatiszttelők részére s egy nyilvános jellegű esti kurzus a központi román. kath. elemi iskolában.

— **Vigyázat a dollárkölesönnel!** A Temesvári Hírlapban olvasunk egy tudósítást a székelyföldi olcsó dollárkölesön kapcsolatban, amely méltán gondolkodóba ejt bennünket. Azt írja az az újság, hogy a székelyföldi dollárkölesön-ügy, amelyről sok helyen igen komolyan tárgyaltak és amelyet egyesek a komoly hollandkölesön konkurrenciájának gondoltak, igen valószínűleg közönséges szélhámosság. A kölesönt ugyanis egy temesvári bank közvetíti, amelyet Atalantának hívnak. Ilyen nevű bank pedig Temesváron nincs is. Jó lesz tehát vigyázni az olcsó kölesönnel, nehogy szélhámosság áldozatául essünk s nem létező bankok ügynökeinek adjuk oda jutalék-előlegül a lassanként ugyancsak nem létezővé váló pénzünket.

— **Az Izraelita Nőegylet** f. hó 19-én rendezett teadélutánja újból a siker jegyében folyt le. Nagyon sokan rándultak le a közeli vidékről, főképp a várhegyi szép asszonyok csaknem teljes számmal, élükön Holzmannel, akinek elegáns megjelenése és klasszikus mozdulatai kellemes látványt nyújtottak mindazok részére, akiknek a szép iránt kellő esztétikai érzékük van. Az ismert közmondás szerint szándékosan emlékeztünk meg a lelkes háziasszonyokról: Charap Sándorné, Grünberg Mátyásné, Horváth Miksáné és Steiner Náthánné urasszonyokról, akik egymással versenyezve, olyan készlettel felszerelve érkeztek a teadélutánra, hogy egy kisebb cukrászda részére is elég lett volna. Jó hangulatban maradt együtt a társaság a késő reggeli órákig.

— **Állatdíjazás.** A vármegyei állattenyésztési bizottság agilis vezetőjének, Vogel Jakab vármegyei főállatorvos urnak fáradhatatlan közbenjárására a vármegye közigazgatási bizottsága kiutalt 50.000 lejt, a múlt év október 13-án Gheorgheni városban tartott állatdíjazás alkalmával díjat nyert állatok tulajdonosai között leendő szétosztásra.

Minden állattulajdonos, aki díjat kapott az elmúlt év októberében, most újra fog kapni kétannyi díjat, mint amennyit kézhez vett. A díj kiosztása ez évi március hó 3-án, szombaton délután 2 órakor lesz a járási állatorvos hivatalos helyiségében, a Gheorgheni városházán.

Felhívátik minden érdekelt tulajdonos, hogy a dupla díj felvétele végett a jelzett időben jelenkezzék, hogy az összeülő bizottságtól az összeget átvegye. A fel nem vett díj a bizottság által készített jegyzőkönyv alapján azonnal visszaküldetik.

— **A szászhegyi közművelődési kör** folyó hó 19-én, húsvéti vasárnap — amint megelőzően jelezte — megtartotta szokásos kosaras táncestélyét, oly nagy sikerrel, hogy a legmerészebb képzeletet is felülmulat. Együtt volt itt a falu színe java, az egyenlőség és testvériség magasztos jelszavai alatt egyesülve. A néphagyomány szerint e bált, hogy minden résztvevője a kört szolgálja és mégis összharmóniába olvadva a lelkek, mindenki a maga gazdája, Gazd bálnak szokta nevezni. Együtt volt itt az iparos, a kereskedő, a lateiner, a gazda, minden becsületesen mulatni akaró lakója Szászhegynek faj és valásra való tekintet nélkül — s hogy jól találta mindenki magát, fényes bizonyíték rá az, hogy a késő reggeli órákban kezdtek haza szállingózni az emberek.

A két és félóra hosszat tartó éjszakai vacsorához az étkezést mindenki maga vitte, azonban az italokat Szini Lajos író szolgáltatta. Elsőrangú zenét nyújtott László József dítrói zenekara. Hogy a szabadság jelszava is érvényesüljön, a mennyezetről lecsüngő narancsokból szabad lopás volt rendezve óriási derűtséget kelteve. Szászhegy lakosságának dicséretet érdemlő felegyelmezettségére vall, hogy a hosszú ideig tartó mulatságon egy disszonáns hang, vagy cselekedet elő nem fordult.

— **Adományok a Gyergyói román. kath. Árvaháznak.** Bajna Árpád 500 lej. Dr. Maczalik Győző spirituális átutalt adománya Nagy Ferencnél fennállott követeléséből 500 lej. Nagy Ferenc 100 lej. Csiki Emil Görög kanonok plebános temetése alkalmával koszoru megváltás címen 200 lej. A vasuti alkalmazottak bálj mulatsága jövedelméből 800 lejt. Isten fizesse. — A vasuti alkalmazottak a „Szeretetház” szegényei részére is 700 lejt adományoztak báljuk jövedelméből.

A gondnokság.

— **A szökött katona Remetén.** A remetei Iparos Olvasókör f. hó 18-án tartotta farsangi bálját színielőadással egybekötve a község háza nagytermének javítási alapja javára. Ez alkalommal színre hozta Szigligetinek örök értékű színművét, a „Szökött katonát”, amely az újkori színpadi irodalom ürességei után, igen kellemes hatást gyakorolt az eszményiség után vágyakozó műpártoló közönség lelkére. A darab szereplői valamennyien elismert színpadi tehetségek, átérezve alakításuk fontosságát, tudásuk legjavát produkálták. György József főrendezővel az élükön, a legteljesebb elismerést érdemlik Borbáth Irénke Kamilla grófnő, Nagy Jánosné, mint Korpádiné, Borbély Bertuska, mint Julesa és Borbáth Erzsike Róza szerepében segítettek sikerhez juttatni az iparos gárda fáradságot nem ismerő műkedvelő csoportját. Szász Ádám a címszereplő, Funya István Monti gróf, Kádbé Antal Völgyi ezredes, Dányi Ferenc Gémesi jegyző, Nagy János Robertó, Kádbé Gerő Pista szerepében arattak sikert. Játsoztak meg ifj. Szász Ferenc, László János, Balázs Barabás, Pál Dénes és Balázs Imre, kiknek önzetlen fáradozásukért ezuttal mond köszönetet az Iparos Kör vezetősége.

— **Kosaras-bál Csomafalván.** Folyó hó 20-án a csomafalvi községi tanács a községi butorok megjavítása céljából igen sikerült kosaras-bált rendezett. A jókedv éjjélkor a minden jóval megrakott asztalok mellett érte el tetőfokát. Egymást érték a kellemes toasztok. Kovács Pongrácz igazgató-tanító az előljáráságot, Ágoston János a tantestületet, Ferencz Sándor dr. Pop Báldyt, Rokaly Dénes a megjelent közönséget éltette. Dr. Pop Báldy Aurél alfalvi körorvos pedig a szellemi és fizikai munkások harmonikus együttműködésének szükségéről mondott nagy tetszéssel fogadott beszédet. A mindenképp jól sikerült mulatság a késő reggeli órákban ért véget.

— **Áthelyezés.** Nicolau Lázár csendőrmester, remetei őrsparancsnokot, fölttes hatósága Csikszentgyörgyre helyezte át. A derék, becsületes, kötelességtudó katonának új állomáshelyéhez sok szerencsét kívánnak remetei tisztelői.

— **Ujabb tragédia az alkohol miatt.** Alig egy hete a csomafalvi részeg legények halálos végű garázdálkodásának s máris a gyilkos alkohol újabb áldozatáról kell hírt adnunk. F. hó 16-án Alfaluban történt a szomorú eset. Két jó barát, a 40 éves Koncsag István és a 28 éves Borsos Imre, vigan kártyáztatnak s közben sürün iszogatnak. A sok alkohol azonban — úgy látszik — Borsos Imrénél itélőképességét nagyon megzavarhatta, mert hirtelen valami egészen jelentéktelen kártyaösszeszólalkozás miatt úgy vágta fejbe Koncsag Istvánt egy borvizes üveggel, hogy rögtön eszméletét veszítette s másnap meg is halt. A szerencsétlen ember holttestét dr. Pop Báldy Aurél alfalvi körorvos boncolta fel, aki nagyfokú koponyacsonttörést és súlyos agyvérzést állapított meg. Az ügyesség bevezette a vizsgálatot és Borsos Imre a csikszeredai ügyészség fogházában már hangtalanul szánja-bánja részegen elkövetett tettét, mert azzal már mit sem segít szegény Koncsag István kenyérkereső nélkül maradt családján.

* Dítróban a piac közepén a legforgalmasabb üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni lehet az Omniában.

* Jó karban levő harmoniumot a Kath. Legényegylet megvételre keres. Ajánlatok Márton Áron s. lelkész Gheorgheni címre küldendők.

* Kiadó egy üzlethelyiség pincével, egy butorozott szoba, egy fűthető garázs 1 vagy 2 autónak ez év március 7-ikétől J a k a b István cipésznél Gyergyószentmiklós, Gimnázium-u. 5.

* 16 éves ügyes fiú molnár tanulóknak fizetéssel felvétetik a tekerőpataki új henger-malomba.

Az Uránia mozgószínház hírei.

Február 25—26-án, szombaton és vasárnap

A szent hegy.

Ime egy film, amely a sublontól, a mesterségestől, a mechanizáltól eltérően, kizárólag a természet szépségeivel, az égbenyuló havas hegyormaival, szédületes szakadékaival, a svájci Alpok beláthatatlan és lenyűgöző gleccserzónáival s a téli táj ezer más szépségével hat.

Ez a világ legnagyobb sportfilmje, szereplői a világ többszörös bajnokai, akik a filmművészet legkiválóbb reprezentánsai is.

A svájci Alpokban lejátszódó izgalmas filmmese, s a vele kapcsolatos sportprodukciók és skiverseny fölülmulnak minden várakozást.

Febr. 29. és márc. 1-én, szerdán és csütörtökön

Az élő Buddhák.

Paul Wegener művészi vezetése alatt készült superfilm, melynek női főszerepében a világ legnagyobb filmtragikája, Asta Nielsen existál.

Tibet hólepte mezőin, a titokzatos lámák rejtelmes birodalmában játszik a film, mely kiállításban, szépségben, ragyogásban, miszticizmusban és ötletességben messze tulszárnyalja a „Hindu siremlék”-et, melyet a közönség izlése eddig a legjobb filmnek tartott.

Márc. 3—4-én, szombaton és vasárnap

A motor menyasszonya,

mely pazar kiállítású modern dráma, ahol autó, moterosónak versenyek keretében egy izgalmas szerelmi regény zajlik le, s hol a komoly s vig jelenetek egymást váltva mindvégig kellemes izgalomban tartják a nézőt. Ez a film egy különleges megrendezésű remekmű, melyben egy kis boldogsáért sok boldonság, sok eszevesztettség történik.

Jón: **CASANOVA.**

Invitare.

**Banca și Cassa de Economie S. P. A. din Giurgeu
in Gheorgheni**

va ține în data de 11 (Duminică) Martie 1928. d. m. oara 3

adunarea generală a X.

în localul băncii în Gheorgheni la care acționarii sunt onoare invitați. *)

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii despre exercițiul anului 1927 constatabilanțului.
2. Raportul comitetul de censored.
3. Hotărîrea despre întrebuintarea profitului precum și despre absolvirea direcțiunii și comitetului de censor.
4. Alegerea membrilor comisiunii de censor, stabilirea onorariilor.
5. Propuneri eventuale.

*) Conform punctul 17 al reg. acțiunea pe baza căruia se poate exercita dreptul de vot se va depune la cassa băncii ori la locul fixat de direcțiunea înpreuna cupoanele încă în vigoare cel mai târziu cu 3 zile înainte de la adunarea generală. În acest an direcțiunea nu a fixat loc separat de depunere.

Activ — Vagyon

Bilanțul general la 31 Decembrie 1927

Numerar — Készpénz	2621230	—
Cambii — Váltók	17135084	50
Efecte — Értékpapírok	145989	—
Debitori pe cont curent — Folyószámla adósok	8288819	—
Debitori — Adósok	3841962	57
Imobile — Ingatlan	661400	—
	32694485	07

Meghívó.

**A Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T.
Gyergyószentmiklós**

X. évi rendes közgyűlését

1928. március hó 11-én (vasárnap) d. u. 3 órakor fogja Gyergyószentmiklóson az intézet helyiségeiben megtartani, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak. *)

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1927. üzleti évről, zárószámadás előterjesztése és mérleg megállapítás.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentésének megadása tárgyában.
4. Felügyelő-bizottsági tagok választása s tiszteletdíjának megállapítása.
5. Esetleges indítványok.

*) Az alapszabály 17. pontja értelmében „Azon részvény, melynek alapján a szavazati jog gyakorolható, legkésőbb a közgyűlés előtt három nappal, még le nem járt szelvényeivel együtt, az intézet pénztáránál, vagy az igazgatóság által megjelölt letéti helyen letéteményezendő.” Ez évben külön letéti helyet az igazgatóság nem jelölt meg.

Mérleg-számla 1927. december 31-én

Pasiv — Teher

Capital de acții — Részvénytőke	1500000	—
Fond de rezervă — Tartalékalap*	790225	—
Depuneri de bancă — Takarékbetétek	22,568.431-92	—
Creditori pe cont curent — Folyószámla betét	5,729.125—	28297556 92
Creditori — Hitelezők		1556492 92
Profit — Nyereség		550210 23
	32694485	07

* Ez évi hozzájárulással Lei 840.225—re emelkedik.

Pierdere — Veszteség

Contul de profit și pierdere la 31 Decembrie 1927.

Veszteség-nyereség számla 1927. december 31-én

Profit — Nyereség

Salari și adaus de chirie — Tisztii fizetések	660250	—
Spese — Költségek	439875	04
Impozite — Adók	577096	35
Interese — Kamatok	2734866	30
Profit — Nyereség	550210	23
	4962297	92

Profit transpus din anul 1926 — Nyereség előhozatal 1926. évről.		
Interese — Kamatok	16239	23
Provisiuni și diverse — Jutalék és különféle	1366128	88
	3579929	81
	4962297	92

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, 1927. december 31-én

Miklós Béla s. k.
director — igazgató.

Bajna András s. k.
contabil — könyvelő, cégjegyző.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE — IGAZGATÓSÁG:

Patrubány Miklós s. k. Ferenczi István s. k. Szabó György s. k. Dr. Vámos Nándor s. k. Dr. Gaál Endre s. k. Puskás István s. k.
președinte — elnök. vicepreședinte — alelnök.
Dr. László Dezső s. k. Lukács Antal s. k. Dr. Péterffy Lőrinc s. k. Angi István s. k. Vákár József s. k.
COMITETUL DE CENSORI — FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Gáspár János s. k. Török Ferenc s. k. Dr. Nagy József s. k. Csiby János s. k. Páll Sándor s. k. György F. András s. k.
președinte — elnök.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Ipartestület Temetkezési segélyosztályának
Gheorgheni.

Nem mulaszthatom el köszönetemet nyilvánítani Önöknek feleségem elhunytá alkalmával a velem szemben tanusított előzékeny és gyors bánásmódjukért, amikor is csekély 2 hónapi működés és 374 tag után alapszabályok ez időszertinti 80%-os járulékát nekem kifizették, amely mégis kitesz 4524 lejt.

Ezen humanus emberbaráti intézménybe való belépést saját érdekében mindenkinek ajánlom.

Gyergyóalfalu, 1928. február 18.

Kiváló tisztelettel:
Dr. Zakariás István.

SPORT.

A téli olimpiász eredményei. Jégbokki.

Olimpiai bajnok: Kanada csapata.

Bobschleigverseny: Amerika.

Páros műkorcsolya: Franciaország.

Férfi műkorcsolya. Olimpiai bajnok: Grafström svéd.

Siugrás. Olimpiai bajnok: Andersen norvég.

Kombinált siverseny: Norvégia.

Kehrling győzelmei. Kehrling, a világhírű magyar játékos nyerte meg Cannes bajnokságát a francia Duplaix előtt erős nemzetközi konkurenciában. A nizzai nemzetközi versenyen pedig legyőzve a csehek világhírű játékosát, Kozeluhot a döntőbe került, ahol Cochet, a francia világbajnok lesz az ellenfele.

Magyar boxolók győzelme Stockholmban.

A magyar boxolók Stockholmban 4 : 0 arányú győnyörű győzelmet arattak a svédek felett.

A Gyergyószentmiklósi Sport Egylet február 26-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel, meghívásos korcsolyaversenyyel egybekötött jelmezes jégünnepélyt rendez. Program: 1. Versenyszámok: Műkorcsolyázás, hölgyek, urak, előírt és szabadon választott gyakorlatokkal; gyorskorcsolyázás, leányok és fiúk 12 évig, 100 méteres távon. 2. Bemutató (versenyen kívül). Műkorcsolyázás, hölgyek, urak, páros számok, szabadon választott gyakorlatokkal. 3. Jégtrefák. Jelmezesek felvonulása, karneval. A versenyek nyertesei ezüstérmét kapnak. Nevezési díj 60 lej, gyermekeknek 20 lej. Belépődíj 40 lej, gyermekeknek 20 lej. Nevezni Berkovits Miksánál lehet. Hideg büffé, meleg bor.

Árverési hirdetmény.

Mi, dr. Boeriu Miklós brassói kir. közjegyző, közhírré tesszük, hogy az ingatlan tulajdonosa Ioan Popovici, brassói kir. főügyész kérésére általunk önkéntes árverésen fog eladni a borszéki II-ik rész 601. számú tkjv-ben A + 687/6. hrszám alatt foglalt ingatlan (belsőség) melynek kiterjedése 278 négyszögöl, szép helyen fekvő házhely.

Az árverés 1928. évi március hó 5-én délután 3 órakor Brassóban, Weisz Mihály utca 28. szám alatt levő irodámban fog megtartatni. Kikiáltási ár 20.000 lei

Bánatpénzül 10% teendő le készpénzben. A vételár két részletben fizetendő: fele az árverés napján és fele 15 napon belül.

Brassó, 1928. február 8-án.

Dr. Boeriu Miklós,
kir. közjegyző

Primăria comunei urbane Gheorgheni.

No. 649/1928.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 2 Aprilie 1928 ora 10 a. m. se va ține o licitație publică pentru darea în întreprindere a transportării rumegușului la stabilimentul Uzinei Electrice. Vadiul 3000— Lei.

Caietul de sarcini și informațiuni se pot lua la Primăria.

Közhírré tétetik, hogy 1928. április 2-án d. e. 10 órakor árlejtés tartatik a városházán a fűrészpornak a villanytelepre való szállítási munkáira. Biztosíték 3000— Lei.

Kötlevél és felvilágosítás kapható a városházán.

Primar: Seful serviciului tehnic:
Dr. Benke. Ing. László.

Első

16—10

Gyergyói Temetkezési Vállalat

Özv. Szenkovits Jenőné

Arany János-ut 4. szám alatt, a Zárdaival szemben levő utca.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Aragonit disztárgyak

Sándory könyvkereskedésben.

Nyomatott Sándory Mihály könyvnyomdájában Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.